

Téma: **Nepohodlná pravda**

Vyprávíme podle: Jeremjáš 27-28

27.1.2008

Neděle po Devítíku

1. MOTIVAČNÍ UVEDENÍ**a) Pro všechny věkové skupiny; příběhu znalé:**

Co víte o Jeremjášovi?

I kdyby si děti vzpomněly jen na to, že byl prorok, a v jeho době bylo obyvatelstvo Judska deportováno do Babylóna, získa-li jste dva body (prorok - Babylón), od kterých se můžete odrazit a mapovat „území“ mezi nimi: vyprávět o tom, co prorokoval a proč, reakce lidí, důvody porážky Judska. Pokud by si vzpomněly na Jeremjášovo utrpení, hledejte společně, z jakého důvodu trpěl - najdete vnější příčiny i vnitřní důvody.

b) Pro starší školní věk, příběhu spíše znalé:

Může si zapražené zvíře dělat co chce? Co by vás napadlo, kdyby nějaký člověk začal chodit po ulici a měl na hlavě postroj, uzdu a na rukou ještě k tomu pouta? Co asi chce říct? Bude se to lidem líbit, nebo to bude spíše něco nepříjemného?

Návrhy dětí srovnajte s Jeremjášovým záměrem zřetelně poukázat na Boží vůli. Od této Jeremjášovy „performance“ můžete začít vyprávět příběh líčením situace země.

c) Pro všechny věkové skupiny; spíše neznalé:

Co by měl dělat doktor, který vidí, jak lidé dostávají pořád dokola nějakou nemoc - a nedají na jeho rady, jak té nemoci zabránit a předcházet? (*Má používat silnější a silnější prostředky? Má přestat léčit? Nakazit se taky, a ukázat jim na sobě, jak se léčit?*)

Skrze tuto motivaci je možno popsat Jeremjášovo veškeré úsilí, se kterým se Boží slovo snažil předávat. Co všechno podnikl, co vytrpěl - některé ze situací najdete naznačeny dále.

Pro nejmladší nekomplikujte příběh další ilustrací (doktor), ale využijte jejich zkušenost s poslušností, s posloucháním v rodině, paralela je bližší: Co dělá maminka, když chce, abyste si např. uklidili, abyste ji poslechlí? Domlouvá, křičí, pomůže vám, někdy vám napláčá? Proroka pak vylíčte jako toho, kdo využije všechny možnosti, aby své lidi přiměl k tomu, aby naslouchali Bohu, poslouchali ho a řídili se podle jeho pravidel.

2. POZNÁMKY K TEXTU A JEHO KATECHETICKÉMU VYUŽITÍ

Je třeba si uvědomit **politicko-dějinné souvislosti**, ve kterých vystupuje prorok Jeremjáš: Judsko je *územím mezi velkými říšemi*, politika se projevuje právě na něm - nároky větších říší, tažení proti Judsku, obsazování Jeruzaléma, deportace králů a dosazování jiných - to je téměř na denním pořádku.

Asýrie ztrácí na významu, izraelský král Jósijáš v této situaci upevňuje svou vládu, po jeho smrti si však činí nároky na ovládnutí území Egypt; faraón Néko dosazuje krále (Eljakima-Jójakíma). Mocenské poměry se ovšem brzy mění ve prospěch Babylóna, Jójakím se stává vazalem Babylónanů, pak od nich odpadá. Babylónský panovník Nebúkadnezar táhne do této oblasti, sesazuje právě na trůn nastoupivšího Jójakíma (syna Jójakíma), dosazuje Matanjáše-Sidkijáše (mění mu jméno; je to syn Jósijáše). Jójakím deportován, s ním část obyvatelstva (spíše vyšší vrstva).

Král Sidkijáš činí pokus o odpadnutí od Babylóna - jsou zde zřejmě *spory o to, jaká politika je správná*, resp. i o to, co je vlastně Boží vůle. Ztrátu zaslíbené země, chrámu vidí izraelský lid jako nežádoucí. Je to vnímáno jako rouhání vůči Bohu a jako protistátní řeči. Lid si ovšem neuvědomuje suverenost Boha, který jim zemi dal a smí ji zase vzít zpět, a především zapomíná na svoje totální odpadnutí od Boha.

Babylónské vojsko táhne na Jeruzalém a obléhá ho. Sidkijáš se pokouší prchnout, ale je chycen a krutě potrestán, následuje druhá deportace zbytku bohatších občanů, v zemi zůstávají nejchudší. Jeruzalém padl, je to *hluboký zlom v dějinách Izraele*, kontinuita královské (davidovské) dynastie končí, končí státní nezávislost Izraele. Vybraný oddíl se odehrává na počátku vlády Sidkijáše - tzn. mezi deportacemi obyvatel.

Jeremjáš - jeho **jméno** se vykládá dvojím způsobem: buď jako „Hospodin vyvyšuje“, nebo jako „Hospodin opouští, resp. svrhává nepříteli“; v obou případech jeho jméno ukazuje na Boží vyřchovanou moc.

Ze všech proroků je asi jeho **prorocká zvěst nejvíce spojena s jeho životem** - počínaje tím, že se neoženil (Jr 16), přes prorocká znamení (např. Jr 19 nebo 27 či 32), která na sobě demonstroval, až k tomu, že byl za svá proctví perzekuován (např. Jr 20, 26, 38 atd.) a nakonec byl proti své vůli i proti Božímu slovu odveden do Egypta a sdílel prorokovaný úděl nevěrného lidu (Jr 43). Boží slovo se mu „stává“ - není jen hláskou trůbou, ale také „tělem“ Božího slova, je živým příkladem, a to stále, celo-životně; není to zaměstnání, které by končilo s koncem pracovní doby. Provázejí ho pochybnosti jeho prorockém povolání a smyslu všeho jeho konání - nevidí žádný obrat, všechno je marné. Jeho pochybnosti, až i nechuť, jsou někdy velmi silné, jedná někdy proti své vůli.

Jeremjášovo prorokování připomíná Božímu lidu jejich „první lásku“. Problémem je **obecné odpadnutí od Hospodina**, které se projevuje v modloslužbě a v úplné rezignaci na plnění Božího zákona (Jr 7 vypočítává porušení všech přikázání desatera), ve zotročování souvěrců, v necitelnosti k chudým, v nedodržení soboty. Příklad rozvráceného severního království nikoho nepřesvědčuje, lid se utěšuje tím, že chodí do chrámu a stále se modlí k Bohu (ovšem vedle jiných bohů), všichni žijí v iluzi, na výzvy nereagují změnou smýšlení a konání, ale nenávisť k prorokovi. Do určité chvíle vyhlašuje Jeremjáš ještě možnost návratu k Bohu; zajetí je trest, který hrozí v budoucnu. Pohár trpělivosti Boží však přetéká.

Návrat k Bohu je skutečně možný, ale děje se tak už **pod nadvládou Babylóna**, v podstatě bez jakýchkoli vnějších opor (chrám, Jeruzalém, svobodná správa země). Cestou je přijetí trestu (vyhnanství nebo nadvlády Babylóna), důsledně dodržování Božího zákona, přimknutí se k Bohu a spolehnutí se na něj. Je nutno se vzdát všech iluzí o sobě a zázračné záchraně. Lid a jeho představitelé však víc spoléhají na viditelné spojenectví politické (okolní království, Egypt) a proctví, která více vyhovují jejich přesvědčení.

Ve 27. kapitole je Jeremjáš vyzván, aby si vzal jařmo a pouta a názorně **předvedl, jak se mají všichni podrobit nadvládě babylónského krále**. Činí tak v situaci, kdy se do Jeruzaléma sešli zástupci okolních království, patrně aby se poradili o možném odporu vůči Babylónu. Vyřizuje králům, králi Sidkijášovi i kněžím a lidu (nikdo není vyňat, nejsou zde jiná pravidla pro Sidkijáše a jiná pro Boží lid), že svrchovaný Bůh, stvořitel všeho, dal nyní vládu nad jejich zeměmi do rukou Nebúkadnezara. To není pouhý prorokův úsudek, že by bylo lepší se podrobit, ale rozhodnutí Hospodinovo. Nebúkadnezar se stal Božím služebníkem, nemá smysl se mu vzpírat, vzpourea povede jen ke zpusťování a krutostem. Je možno však zůstat ve vlastní zemi a hospodařit v ní - pokud se Babylónu vzdají. Na kněze a lid se obrací s výzvou k ignoraci falešných proroků, kteří hlásají brzký konec nadvlády a navrácení předmětů, uloupených z chrámu. Proroci by se měli spíše modlit, aby Hospodin svůj soud nevykonal až do konce.

Nebúkadnezar jako Boží služebník - to není povýšení babylónského krále, ale poukaz na to, že moc Boží je rozšířena i na pohanské krále, i když s tím nepočítají. I Nabúkadnezar a Babylón existují jen na čas - to osvobozuje od strachu.

Jařmo, jho - věc, se kterou nemají děti již přímou zkušenost. Vhodný by byl obrázek zapraženého dobytka, případně srovnat s postroji (koňskými), ale vysvětlit to, že jho bylo dřevěné (těžké, když ho nosí člověk, bolestně ho pociťuje). Železné jho je obraz symbolizující pevnost, trvanlivost a ještě větší tíhu - rozdíl lze přiblížit srovnáním se spoutáním provazy a kovovým pouty.

Brzy proti Jeremjášovi vystoupí v chrámě jiný prorok, **Chananjáš** (kap. 28, jméno znamená „Smiloval se Hospodin,

- to jistě vzbuzuje naději), s přesně opačným proroctvím - nadvláda babylónského krále bude do dvou let zlomena, chrámové předměty i vysídlení lidé se navrátí z Babylóna do Jeruzaléma. Také Chananjáš se zaštiťuje tím, že prorokuje Boží slovo. Jeremjáš by tomu rád přitakal („Amen. Kež tak učiní Hospodin!“), ale upozorňuje na tradici - většina proroků přinášela zneklidňující poselství soudu. Sám Jeremjáš v ruce žádný zvláštní důkaz o pravosti svého proroctví nemá. Pokud se však Chananjášovo proroctví do dvou let naplní, pak je zřejmé, že byl opravdu tímto proroctvím pověřen.

Chananjáš na to odpovídá sejmáním a zlomením Jeremjášova jařma (není možno čekat, je třeba se připravit na vzpouru). Roztříštěním dřevěného jařma sice Chananjáš povzbudil pronárody k odboji, ale současně všem přitížil. Trestná výprava Babylónanů dopadne na všechny těžce a nezlomitelně jako železné jho. Lživý prorok brzy zemře. Tím, že lid chlácholil, znemožnil mu obrátit se k Bohu; vzpoura se konala především proti Bohu.

3. FORMULACE TÉMATU

Zorným úhlem, ze kterého můžeme příběh vyprávět, je **Jeremjášovo nasazení a souznění s Boží věcí**. Přestože jeho pravdivé proroctví bylo lidem vyloženě nepohodlné, přestože ho nebral nikdo vážně, mnohokrát byl trestán a ponižován, a sám trpěl také velkými pochybnostmi -- svému poslání se nevezpřel, nesl na sobě nepřátelství lidí a byl s nimi tak solidární, že se s nimi sdílel jejich úděl. - Ke zdůraznění tohoto pohledu, tzn. zvýraznění Jeremjášovy osoby, vede především motivace c) nebo také b).

Tématem samotného příběhu je **výzva k pokání**, prorocká nabídka k službě Bohu i pod babylónskou nadvládou - **spolehnutí se na Boha samého**, nikoliv na sebe nebo jiné lidi.

4. ÚSKALÍ TEXTU, TÉMATA A LINIE PŘÍBĚHU

Budete potřebovat nejen kapitoly 27-28, ale také přehled o zbytku knihy Jeremjáš a o prorokově činnosti a utrpení.

Při čtení knihy Jeremjáš vás může zaskočit **množství jmen a složitost politické situace** - zkuste se v tom zorientovat; dobře poslouží chronologický přehled v ekumenické bibli. Pro samotné vyprávění kapitol 27-28 jsou jména a politika až druhotné, je třeba si rozmyslet, do jaké šíře to nastíníte (pro nejstarší děti možno obšírněji, třeba také s využitím přehledů a map). Každopádně je třeba zmínit **důvod Jeremjášova vystoupení** - tedy situaci nevíry lidu, porušování Zákona (konkrétní příklady jsou „rozesety“ po celé knize).

Přesídlení či **babylónská okupace není za odměnu** - je to trest, důsledek na Boha se neohlížejícího jednání; není to nějaká skvělá varianta. Jejím přijetím se však zabrání něčemu horšímu (válka, nemoci, zpuštění). Podstatná je ovšem změna smýšlení, pokání, služba Bohu v jakýchkoli podmínkách. I v zajetí i v judské zemi má lid žít neprovizorně, „na ostro“, služba Bohu a víra v něj se nedá odkládat.

Pokud si vyberete možnost zvýraznit Jeremjáše jako osobu, která se cele vydá své službě („do roztrhání těla“), neopomeňte také zmínit obsah jeho proroctví. Stručně by se dalo shrnout jako **výzva ke spolehnutí na Boha** (vždy, všude, a ve všem jednání hledat jeho vůli).

. OSNOVA VYPRÁVĚNÍ

- I. Jeremjáš - kdo to byl, jak vypadalo jeho prorokování
- II. Plané naděje judského lidu
- III. Zpochybnění nadějí - první zajetí části lidu
- IV. První deportace nevede k žádné změně
- V. Znázorněný soud - Jeremjáš chodí se jhem na ramenou (možno vyprávění rozšířit o setkání sousedních králů)
- VI. Lživý prorok Chananjáš láme jařmo
- VII. Boží odpověď - vaši nevěrnost pocítíte, bude jako železné jařmo
- VIII. Poslední a jediná naděje - doufejte v Boha pod babylónskou nadvládou
- IX. Pravda je nepohodlná - Jeremjáše nikdo neposlechl (možno dořici Jeremjášův osud až po zavlečení do Egypta)

6. A) K PRÁCI S PRACOVNÍM LISTEM

Co už o Jeremjášovi vím?

Lze využít v úvodu (viz bod 1 Motivační uvedení); v motivační části mohou děti samy heslovitě vpisovat anebo v symbolech zobrazovat, na co si z Jeremjášova příběhu vzpomenu.

40

Co nám zpívá na naši cestu víry?

Během vyprávění či po něm můžete s dětmi vymyslet sloku o Jeremjášovi do písně A zástup stále přichází a zas jde dál. a napsat ji na pracovní list. (Viz bod 7 Liturgický rámeček, Písně).

Kde se jeho písnička ozývá v bibli?

Např. v žalmu 2. Přečtete žalm a ukažte v něm, kde souzní s Jeremjášovým příběhem (mohl by si ten žalm Jeremjáš zpívat?). Celým žalmem se prolíná téma Hospodinovy svrchovanosti (tzn. není loutkou v našich rukou).

Má Jeremjáš něco společného s Ježíšem? Hledejte paralely - nespolehání jen na chrám; důvěra v Boha; co hlásal, to žil - a dovedlo ho to až na kříž, atd.

Ježíš také jednou mluvil o jhu, které je na sebe třeba vzít: Mt 11,29-30 *Veďte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočnutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží.* Co je Ježíšovo jho, v čem ho máme následovat? V čem se liší jho Ježíšovo a Jeremjášovo (nelehké následování vs. přijetí trestu)?

Ozývá se tam, kde se pohan stává Božím nástrojem - služebníkem jako Nebúkadnezar; např. Balám (Nu 22).

Moje okénko

Prázdný rámeček slouží buď k vymalování po vyprávění, nebo se pokuste s dětmi najít a nalepit vhodný obrázek k tématu.

Co mě v příběhu oslovilo? Za co bych chtěl prosit?

Větší děti mohou samy něco napsat. Krátkou prosbu mohou děti vytvořit jednotlivě anebo ve skupince. (Viz 9 Modlitba.) Společně si pak můžete náměty přečíst a mluvit o nich a také se společně pomodlit.

6. B) K PRÁCI S POSTAVIČKAMI

Předkreslené postavičky jsou prototypy postav: radující se, spící, kráčející, strnulá, vládnoucí, v modlitbách. Vyberte - nejlépe po vyprávění i práci s pracovním listem - s dětmi jednu, která podle nich nejlépe charakterizuje Jeremjáše; čím Jeremjáš procházel, co prožíval. Obkreslete, vybarvěte a dokreslete výraz ve tváři, či všelijak ozdobte, vystříhnete a zavěste do řady svědků za poslední postavu, v tomto případě za Izajáše.

6. C) TIP NA AKCI

Vyberte jedno dítě. Bude mít za úkol přesvědčit (slovně či jinak) ostatní k nějaké jednoduché činnosti (např. stoupnout si na židli). Všichni ostatní budou mít za úkol na jeho prosby, výzvy, atd. odpovídat pouze negativně: „Ne. To neudělám. Nechce se mi. Atd.“ Ve vhodné chvíli hru přerušte. Mluvte s nimi o tom, jak to prožívali - zvl. „přesvědčovač“. Co ostatní? Nechal se někdo přemluvit?

Jeremjáš píše přesídlencům - nechte děti, aby napsali dopis těm, kdo jsou už v Babylóně: *Jeremjáš nabádal lid v Judsku, aby se poddal Babylónu a sloužil Bohu. Pak psal dopis těm, kdo byli už přesídlení v Babylóně. Co myslíte, co vzkazoval jim? Napíšte takový dopis vy.* Přečtete dopisy dětí - na závěr vyberte a přečtete některé verše z kapitoly 29.

Využijte jméno Nabúkadnezar jako jazykolam (kralický Nabuchodonozor se k tomu hodil ještě lépe).

6. D) PODNĚTY K ROZHOVORU

- Víte, jak vypadá demonstrace? K čemu je dobrá? Může taková demonstrace něco změnit?
- Je možno Bohu sloužit na každém místě, v každé době? Kdy a kde je to obtížné a kdy snadnější?
- Proč byl král Nebúkadnezar nazván Božím služebníkem? Vždyť ani v Boha nevěřil!
- Jsou lidé (např. ve vašem okolí) spíše pesimisty (všechno vidí horší), nebo optimisty (všechno vidí lepší)? Existuje ještě jiná možnost, jak situaci či svět vidět? (Proč lidé za Jeremjáše radši věřili falešným prorokům, kteří slibovali, že se všechno brzo spraví?)
- Co byste dělali, kdybyste měli práci, u které byste neviděli žádný výsledek, žádnou změnu, pokrok? Co by vás posilovalo, v čem by byla vaše naděje? Jak byste si zachovali zdravý rozum?

7. LITURGICKÝ RÁMEČEK

Vstupní verš: žalm 40,5-6

Blaze muži, který doufá v Hospodina, k obludám se neobra-

cí, ani k těm, kdo se uchylují ke lži. Mnoho divů jsi již vykonal, můj Bože, Hospodine, ve tvých úmyslech s námi se ti nevyrovná nikdo. Chci je rozhlašovat, mluvit o nich, je jich tolik, že je vypovědět nelze.

Pisně: Průvodní

*Komus mě to kázat poslal, Bože,
jak mi dává zabrat tenhle lid,
takhle Jeremjáš plakal
pro zástup, který chodí si tak, jak chce sám.*

(nápěv Marie má dítě, S 181)

Bůh je zástita má (S 23); Prosba (S 44); Hříchy tvý tě jednou doženou (S 79); Jdou, stále jdou se zprávou (S 115); Jen ty, Pane můj (S 125); Odpust' (S 233); S 261 - Pomoz mi, můj Pane (S 261); To já ó Pane můj, půjdu když mě posíláš (S 331)

Čtení: Jr 27,2-6.12-17

8. VYPRÁVĚNÍ

(Text v závorkách jsou informace, které je možno vypustit.)

I. PROROK JEREMJÁŠ A JEHO PŘETĚŽKÉ POSLÁNÍ

Jeremjáš byl prorokem v Judsku. Ještě když byl docela mladý, ještě chlapec, vybral si ho Bůh Hospodin, aby vyřizoval jeho vůli judskému lidu. Jenže tu práci, tu by Jeremjáš nikomu nepřál! Obětoval jí skoro všechno, ani se neoženil, ani rodinu neměl. A výsledek? Bylo to k pláči! Často si připadal jako lékař, který předepisuje léky a radí, jak se mají lidé chovat, aby neonemocněli, ale jeho pacienti léky neberou, na dobré rady kašlou a za to, že si dovolí jim radit, ho ještě zbijí.

II. JUDSKO DŮVĚŘUJE VE CHRÁM A HRADBY

Judsko bylo docela malé království, ale nešťastně položené, takže ho každý chtěl ovládat. Tentokrát to byla zrovna říše babylónská s králem Nabúkadnezarem a jeho velikou armádou, která ovládala všechny okolní království. Každý, kdo trochu vystrčil nos, aby se postavil Babylóňanům na odpor, tak přes něj dostal.

Bude to u Judska jinak? Budou zachráněni, když budou spoléhat na to, že je Hospodin zachrání? „No jistě! My jsme přece lid Hospodinův, on nás ochrání, máme chrám, tam se přinášejí oběti, slouží se Bohu, máme krásné město Jeruzalém s pevnými hradbami. Vzepřeme se Babylónu, máme Boha na své straně, on nás ochrání!“ - To si mysleli kněží a skoro všichni šlechtici i král.

III. JEREMJÁŠ ZPOCHYBŇUJE JISTOTY

Jeremjáš však chodí Jeruzalémem jako ztělesněná výčitka: „Vy si myslíte, že stačí jen tohle - hradby, oběti? Podívejte se na svůj život! Jste snad věrnými Božími služebníky?! Myslíte si, že vás Bůh zachrání jen kvůli chrámu?“ A skutečně, hradby nehradby, přišla babylónská vojska, vyloupila chrám a jeho poklady, odvedli krále i generály a dosadili jiného krále, který se jim víc hodil.

IV. ODEZVA ŽÁDNÁ

Myslíte, že se teď někdo chtěl změnit, že všichni chtěli dát za pravdu prorokovi? Spíš to vypadalo jako v tom pořekadle „Pro pravdu se každý zlobí“ - a Jeremjáš se stal jen nepohodlným šťourou, který patří do vězení nebo aspoň někam, kde ho nebude slyšet. Možná by se i on sám rád někam schoval a už nevyšel. „Vždyť to je jako když hrách na stěnu házím!“ stěžoval si Hospodinu. Ale Hospodin ho znovu zavolal a uložil mu, aby opět promluvil k lidem, tentokrát s názornou ukázkou, aby to lidé nejen slyšeli, ale také viděli.

V. JEREMJÁŠ HRAJE DIVADLO O BOŽÍM SOUDU

A tak si Jeremjáš udělal jařmo, takový postroj ze dřeva, kterým se jinak zapřahal dobytek, a dal si ho na ramena. Celý ohnutý chodil po Jeruzalémě, tlačilo to, pohodlné to nebylo, ale Boží slovo bylo potřeba vyřídit. (V Jeruzalémě se zrovna shromáždili poslové okolních králů, aby se s judským králem domluvili na tom, jak se Babylónu vzepřou. Chtěli se spojit a spoléhali na pomoc Egypta.) Jeremjáš chodil po ulicích, nosil jho a provolával: „Změňte svoje myšlení a chování. Zapomeňte na vzpuru proti Babylónu. Vezměte na vědomí, že Babylónu sloužit budete, tomu se nevyhnete - stejně, jako musí dobytek nosit jho. Teď začněte změnu u sebe!“

VI. LŽIVÝ PROROK CHANANJÁŠ LÁME JAŘMO

Jednou, když Jeremjáš s jařmem přišel do chrámu, přišel k němu jiný prorok, Chananjáš, a řekl: „Vymýšlíš si, tohle Hospodin nepřipustí. Já vím, a vím to od Boha, že do dvou let se všechno obrátí k lepšímu. To, co bylo uloupeno z chrámu, se vrátí. A vrátí se i přesídlenci.“ Možná prostě lhal, anebo si namlouval, že Bůh nemůže svůj lid potrestat, že ho přece nemůže odvést ze zaslíbené země. Pak vzal Chananjáš Jeremjášovi z ramen jařmo a zlomil ho. Odkud bral Chananjáš tu jistotu? Nejspíš doufal, že Judsku přijde na pomoc Egypt a ten Babylón porazí.

VII. BOŽÍ ODPOVĚĎ

K Jeremjášovi však promluvil Hospodin a poslal ho, aby všem vyřídl: „Místo dřevěného jařma přijde jho železné. Hospodin je silný dost! Svou moc dal nyní Nabúkadnesarovi.“ A tak Jeremjáš znovu kázal:

„To vy jste slabí a nevěrní! K Bohu jste se obrátili zády a on by se vás měl doprošovat, abyste přijali jehopomoc? V Jeruzalémě sice stojí chrám, ale kolem Jeruzaléma máte plno model, ke kterým se modlíte. A na Hospodinův zákon taky nedbáte - nepropouštíte zotročené bratry, ubližujete chudým, kradete, po-mlouváte, vraždíte - to je služba Bohu? A stále se utěšujete „Máme chrám, nic se nám nestane, . Ale chrám bude rozbořen a vyloupen, hradby padnou, vy budete zotročeni. Takový bude důsledek vašeho jednání.“

VIII. JEDINÁ A POSLEDNÍ NADĚJE

Jeremjáš však ve svém kázání neukazoval jen špatné vyhlídky. Nabízel také řešení:

„Služte Hospodinu

- i pod babylónskou nadvládou. Zapomeňte ale na podivné jistoty, bláhové naděje. Nedůvěřujte těm, kdovás obelhávají. Vsadte všechnu důvěru na Boha. A žijte tak, abyste mu dělali radost. Vždyť to, kdo zrovnaládne, není tak podstatné. Když se budete na Boha ptát a hledat ho, pak se vám dá nalézt, najdete ho! A na tom záleží ze všeho nejvíc.“

IX. PRAVDA JE NEPOHODLNÁ

Toto řešení se však nikomu nelíbí. Volají: „To je přece protistátní, to jsou zrádné řeči, nejspíš si ho na-jali Babylóňané, aby takhle mluvil a podlamoval naši morálku. Do vězení s ním!“ A tak Jeremjáš skončil ve vězení, kde ho dlouho nechali hladovět. Nic z toho však Jeremjáše nepřiměje k tomu, aby oněměl a přestal vyřizovat Boží slovo. (Ale je to jako když se mluví do zdi. Nic se neděje, lidé sice mají uši, ale neslyší a nezmění se. A tak Jeruzalém oblehli Babylóňané, zbořili hradby Jeruzaléma a odvěkli do zajetí další lidi. Ani taková hrůza však nepřesvědčí zbytek lidí, aby poslouchali Jeremjáše - pořád hledají nějaké jiné jistoty, a když s nimi Jeremjáš nesouhlasí, tak ho prostě strčí do vězení. A tak Jeremjáš skončil někde v Egyptě, kam ho odvěkli, když utíkali před Babylóňany. Sám stále věrný Bohu, zahynul kvůli těm, kdoslovo Hospodinovo odmítli.)

9. MODLITBA

Bože, někdy víra v tebe chce velikou trpělivost. Děkujeme ti za Jeremjáše, který přes všechny ústrky, pochybnosti a neúspěch v tebe stále věřil. Prosíme tě, dej, ať ti všichni lidé důvěřují a poslouchají, co jim chceš říct. A my taky, samozřejmě. Amen